

การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ Project Planning and Project Management

บุญเพ็ง สิทธิวงษา¹Boonpeng Sittivongsa¹¹มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ประเทศไทย¹Northeastern University, Thailand

E-mail: boonpeng.sit@neu.ac.th

Received: 31/03/2568

Revised: 16/05/2568

Accepted: 19/05/2568

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มุ่งศึกษาการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ ทั้งนี้เพื่อเป็นการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการถือเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งที่บ่งบอกถึงความสำเร็จขององค์กร และกลไกในการขับเคลื่อนระบบการทำงานในหน่วยงานที่มีระบบบริหารที่มีความสอดคล้องกับการทำงานทุกระดับชั้น และขั้นตอนต่าง ๆ ที่เข้ามาขับเคลื่อนนโยบายของหน่วยงานนั้น ๆ อย่างมีความยืดหยุ่น การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการเป็นกระบวนการคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่าง ๆ ในการบรรลุเป้าหมาย เป็นสิ่งแรกที่ต้องทำเพื่อให้เกิดผลที่ต้องการ เป็นกระบวนการที่อาศัยการสร้างและรักษาแผนการ เป็นการเตรียมขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมาย และเป็นเทคนิคหนึ่งที่มีความสำคัญที่สุดต่อการจัดการโครงการและเวลา ดังนั้น คนวางแผนดีจะสามารถลดเวลาและพลังงานในการบรรลุเป้าหมาย การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการทำให้สามารถกำหนดมาตรการในการปฏิบัติงาน รวมทั้งแผนกลยุทธ์เพื่อรองรับหรือรับมือกับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือสามารถหยุดยั้งการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมกับการเปลี่ยนแปลงต่อไปในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ตอบสนองความต้องการของเพื่อนร่วมงานและหน่วยงานในองค์กรนั้น ๆ อย่างมีความคุ้มค่าในการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการและการนำไปปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

คำสำคัญ: การวางแผน, การวิเคราะห์, โครงการ

Abstract

This academic article aims to study project planning and analysis. This is to consider project planning and analysis as a strategy that indicates the success of the

organization and the mechanism for driving the work system in the organization with a management system that is consistent with the work at all levels and steps that drive the policies of that organization with flexibility. Project planning and analysis is a process of thinking about various actions to achieve goals. It is the first thing to do to achieve the desired results. It is a process that relies on creating and maintaining plans, preparing steps to achieve goals, and is one of the most important techniques for project and time management. Therefore, good planners will be able to reduce time and energy in achieving goals. Project planning and analysis enable the determination of work measures, including strategic plans to support or cope with impacts and changes that will occur effectively or can stop various changes in order to participate in changes in the future effectively. That responds to the needs of colleagues and units in that organization with value in project planning, analysis, and implementation that are clearly tangible.

Keywords: Planning, Analysis, Project

บทนำ

ภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้องค์การสมัยใหม่เป็น องค์กรเชิงกลยุทธ์ซึ่งจะต้องมีการนำแนวคิดของการจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) มาใช้เพราะการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นรูปแบบการบริหารที่มีกระบวนการเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะทำให้การบริหารบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การที่องค์กรสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวไว้ล่วงหน้าได้อย่างชัดเจน การกำหนดพันธกิจให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และกำหนดกลยุทธ์เพื่อผลักดันองค์การให้ บรรลุตามพันธกิจ และวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้จึงมีความสำคัญอย่างมากที่จะต้องอาศัยกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ (สถาพร สุขสมบูรณ์, 2559)

หน่วยงานทุกระดับทั้งภาครัฐและเอกชนจำเป็นต้องมีปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย สามารถดำเนินงานได้สอดคล้องกับกระบวนการทำงาน รวมทั้งทราบรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับกระบวนการ ระยะเวลาของการทำงานนั้นๆ หากเกิดข้อผิดพลาดจะสามารถทราบได้ทันทีว่าเกิดจากสาเหตุอะไรและสามารถทำการแก้ไขได้ทันที่ที่เกิดการผิดพลาดในกระบวนการทำงาน ไม่ก่อให้เกิดการเสียเวลา รวมทั้งสามารถตรวจสอบการทำงาน และ

กำหนดแนวทางการทำงานในอนาคตได้เพื่อความสำเร็จของหน่วยงาน ปัจจัยดังกล่าว เรียกว่า “การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ” ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการไว้ทั้งนี้เพื่อความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในองค์กรและหน่วยงานอื่น ๆ ตามแผนการที่ได้ศึกษาและวางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างมีรูปแบบและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อนิวัช แก้วจันทร์, 2551)

ในการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการถือได้ว่าเป็นปัจจัยหลักของการนำแผนไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสำเร็จในแต่ละด้านของการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละหน่วยงานและแต่ละฝ่ายขององค์กร และทำให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร การวางแผนทำให้รู้แนวปฏิบัติงานในอนาคต ช่วยให้องค์กรลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้องค์กรยังสามารถตรวจสอบความสำเร็จของเป้าหมายได้ การวางแผนยังช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บริหารและเกิดการประสานงานที่ดีขององค์กร (เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง, 2550) อย่างไรก็ตามการดำเนินการของทั้งองค์การภาครัฐและเอกชนในปัจจุบันได้นำหลักการจัดการมาปฏิบัติในการดำเนินงานอย่างเห็นได้ชัด โดยหลักการแรกที่ทุกองค์การลงความเห็นว่ามีความสำคัญมากที่สุดโดยนำมาใช้เพื่อความก้าวหน้าและสร้างอนาคตขององค์การ คือ การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ จึงอาจกล่าวได้ว่าการวางแผนเป็นหน้าที่หลักที่มีความสำคัญหน้าที่แรกในการจัดการ ทั้งนี้ เนื่องจากผลที่จะได้รับจากการทำงานที่ประสบความสำเร็จหรือไม่ อย่างไรขึ้นอยู่กับความชัดเจนและรายละเอียดที่รัดกุมของแผนงานในเรื่องนั้น ๆ โดยเฉพาะจึงไม่ได้กล่าวเกินความจริงเลยว่า การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการอย่างเป็นกระบวนการหรือเป็นขั้นตอนที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดทิศทางขององค์กรนั้นคือองค์การสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ก่อนล่วงหน้าได้เป็นอย่างดี

ความหมายของการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ

บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับทั้งนี้ต้องมีบทบาทของการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงาน และเป็นแนวทางเพื่อบ่มงู่ผลสำเร็จที่คาดหวังในอนาคต ทั้งการปฏิบัติงานจะประสบผลสำเร็จมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการและถ้าวางแผนและการวิเคราะห์โครงการดีก็เท่ากับปฏิบัติงานสำเร็จไปแล้วกว่าครึ่ง นั้นจึงมีนักวิชาการที่ให้ความหมายของการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ ไว้ดังนี้

เพ็ญศรี ปักกะสีนัง (2556) อธิบายว่า การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอในอนาคต ในเรื่องการประเมินข้อเสนอต่างๆ ที่มีให้เลือกและเกี่ยวกับวิธีต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติเพื่อบรรลุความสำเร็จข้อเสนอนั้น ๆ การวางแผนเป็นเรื่องของความคิดที่มีเหตุผลและมีการควบคุมให้ดำเนินด้วย

สิน พันธุ์พินิจ (2555) ได้ให้ความหมายของการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการไว้ว่า หมายถึง กระบวนการตัดสินใจเลือกวิธีการดำเนินงานที่ดีที่สุดล่วงหน้า ด้วยความมีเหตุผลในการกำหนดวัตถุประสงค์ การใช้ปัจจัย และการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบว่า จะทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด และใครเป็นผู้กระทำ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์

ปรีชา หงส์ไกรเลิศ (2557) ได้ให้ความหมายของการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการไว้ว่า หมายถึง การจัดทำเอกสารที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า จะให้ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด มีขั้นตอนของการดำเนินงานอย่างไร มีการประสานงานกันอย่างไร และมีการใช้ทรัพยากร การบริหาร อันได้แก่ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์อย่างไร เพื่อที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2557) ได้สรุปเกี่ยวกับการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการว่า การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ คือ กระบวนการเชื่อมโยงระหว่างปัจจุบันเข้ากับอนาคตเพื่อการแก้ไขสาเหตุของปัญหาตามเป้าประสงค์วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ความหมายนี้ชี้ให้เห็นว่าการวางแผนต้องเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลในอดีต ปัจจุบันและอนาคต เพื่อแก้ไขปัญหาตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้

สรุป การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอในอนาคต ในเรื่องการประเมินข้อเสนอต่างๆ ที่มีให้เลือกและเกี่ยวกับวิธีต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติเพื่อบรรลุความสำเร็จข้อเสนอนั้น ๆ การวางแผนเป็นเรื่องของความคิดที่มีเหตุผลและมีการควบคุมให้ดำเนินด้วย หรือ กระบวนการตัดสินใจเลือกวิธีการดำเนินงานที่ดีที่สุดล่วงหน้า ด้วยความมีเหตุผลในการกำหนดวัตถุประสงค์ การใช้ปัจจัย และการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบว่า จะทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด และใครเป็นผู้กระทำ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และการจัดทำเอกสารที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า จะให้ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด มีขั้นตอนของการดำเนินงานอย่างไร มีการประสานงานกันอย่างไร และมีการใช้ทรัพยากร การบริหาร อันได้แก่ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์อย่างไร เพื่อที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ และกระบวนการเชื่อมโยงระหว่างปัจจุบันเข้ากับอนาคตเพื่อการแก้ไขสาเหตุของปัญหาตามเป้าประสงค์วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ความหมายนี้ชี้ให้เห็นว่าการวางแผนต้องเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลในอดีต ปัจจุบันและอนาคต เพื่อแก้ไขปัญหาตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้

ความสำคัญของการวางแผน

การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการเป็นงานหลักและสำคัญในการบริหารของหน่วยงานในทุก ระดับ เนื่องจากเป็นตัวกำหนดทิศทาง เป้าหมาย วิธีดำเนินการ ที่จะทำให้หน่วยงานดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด การดำเนินงานจะประสบผลสำเร็จ มากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ หากวางแผนและการวิเคราะห์โครงการดีก็เท่ากับดำเนินงานสำเร็จไปแล้วกว่าครึ่ง ดังนั้น การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินงาน ดังนี้ (รัตน สายคณิต, 2556)

- 1) การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการเป็นหน้าที่อันดับแรกของผู้บริหาร
- 2) การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการเป็นแนวทางปฏิบัติที่สำคัญ ผู้ปฏิบัติตามแผนและการวิเคราะห์โครงการสามารถศึกษาเรียนรู้วิธีการ ขั้นตอน และกระบวนการทำงานได้จากแผนก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ
- 3) การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการเป็นตัวกำหนดทิศทางและความรู้สึกในเรื่องของความมุ่งหมายสำหรับองค์การให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนได้รู้ แผนเป็นกรอบสำหรับการตัดสินใจให้ผู้ปฏิบัติได้ อย่างดี จึงสามารถป้องกันมิให้มีการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาแต่ละครั้งไปเท่านั้นด้วย
- 4) การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการจะช่วยให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน มองไปในอนาคต และเห็นโอกาสที่จะแสวงหาประโยชน์หรือกระทำการต่าง ๆ ให้สำเร็จตามความมุ่งหมายได้ ทั้งยังมองเห็น ปัญหาอุปสรรคและภัยคุกคามต่าง ๆ เพื่อจะหาทางป้องกัน ตลอดจนลดภาวะความเสี่ยงต่าง ๆ ได้ด้วย
- 5) การตัดสินใจที่มีเหตุผลในการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการนั้นจะมีการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า ซึ่งมีเวลาพอที่จะใช้ทั้งหลักทฤษฎี แนวความคิด และหลักการ ประกอบกับตัวเลขสถิติ และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาตัดสินใจ จึงทำให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม มีเหตุผลและเป็นประโยชน์ตามต้องการ
- 6) การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการในเรื่องของการเตรียมการไว้ล่วงหน้า เมื่อมีการกำหนด วัตถุประสงค์และเป้าหมายตามความต้องการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องกระทำให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และบังเกิดผลตามเป้าหมายนั้น ๆ จะต้องได้รับการพิจารณา การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ทั้งวิธีการ กระบวนการ ขั้นตอนของการกระทำ ทรัพยากรที่ต้องใช้ เวลา สถานที่และการควบคุมดูแลการทำงาน
- 7) การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการมีส่วนช่วยให้มนุษย์เปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ได้มาก
- 8) การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการเป็นตัวนำในการพัฒนา
- 9) ช่วยลดการสูญเสียจากการทำงานที่มีความสับสนซ้ำซ้อน

10) ทำให้เกิดมีการกำหนดขอบเขตช่วยในการทำงานที่มีความแน่นอนและมีนโยบายที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

11) ช่วยลดอุปสรรคปัญหาและสามารถให้ผู้บริหารจัดการเตรียมรับสถานการณ์ที่อันเหมาะสมกับความไม่แน่นอนและความยุ่งยากที่จะก่อให้เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตทั้งยังช่วยในการป้องกันความขัดแย้งในองค์กรหรือหน่วยงาน

12) การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการเปรียบเสมือนเครื่องมือในการบริหารของผู้บริหาร ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการดำเนินงานประสบความสำเร็จอย่างมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์มีความรวดเร็ว ประหยัดเวลา และทรัพยากรที่ใช้ในหน่วยงานและองค์กร

13) ช่วยให้เกิดการประสานงานและการประสานความสัมพันธ์ภายในหน่วยงานและองค์กร ทั้งนี้จึงทำให้เกิดการปฏิบัติเป็นไปด้วยความราบรื่นทั้งยังสามารถตรวจสอบความสำเร็จของเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากความหมายของการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ สรุปได้ว่า การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ หมายถึง กระบวนการในการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตขององค์กรหรือหน่วยงานโดยเลือกวิธีทำงานที่ดีที่สุด มีประสิทธิภาพมากที่สุด ให้บรรลุผลตามที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด และการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการนั้นจะพิจารณาในประเด็นที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) จุดหมายปลายทาง (คืออะไร) 2) วิธีการดำเนินงาน (ทำอย่างไร) และ 3) ระยะเวลา (เสร็จสิ้นเมื่อไร) และการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการเป็นกระบวนการวิเคราะห์และการตัดสินใจของผู้บริหารที่จะกำหนดวิธีการกระทำไว้ล่วงหน้าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพโดยนำเอาข้อมูลข่าวสาร (Information) ในอดีตและปัจจุบัน มากำหนดแนวทางในการดำเนินงานในอนาคตซึ่งแนวคิดของการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการจะมีลักษณะเป็นศาสตร์ที่ต้องใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical Information) หรือข้อมูลที่มีความแม่นยำและเชื่อถือได้มิใช่ ใช้ประสบการณ์ของตนเอง ในทรรศนะว่าเห็นสอดคล้องกับ Holt and Ackoff ที่เน้นการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการเป็นกระบวนการตัดสินใจที่จะกระทำไว้ล่วงหน้าโดยกำหนดวัตถุประสงค์และมีนโยบายของโครงการรองรับก่อนลงมือปฏิบัติเหตุผลของการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการเหมือนกับเข็มทิศในการชี้ทิศทางให้องค์กรสามารถเดินได้อย่างเป็นระบบ

กระบวนการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ

กระบวนการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ คือการทำกิจกรรม 3 ขั้นตอนดังนี้ 1. ขั้นตอนการวางแผนและจัดทำ แผน 2. ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน 3. ขั้นตอนติดตามประเมินผล ขั้นตอนการวางแผน (Planned Formulation) 1. การรวบรวมข้อมูลและ การวิเคราะห์ข้อมูล 2. การวิเคราะห์สถานการณ์ และกระบวนการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งของการบริหาร และเป็นกระบวนการที่มีลักษณะของความเป็น “ศาสตร์” และความเป็น “ศิลป์” ผู้ที่บริหารพึงต้องมีความเข้าใจและมีทักษะ มีความชำนาญในการนำไปใช้ จึงจะทำให้การบริหารงานบรรลุถึงวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงที่กล่าวว่าการวางแผนเป็นศาสตร์ เพราะการวางแผนมีองค์ความรู้ เป็น การเฉพาะผู้ที่บริหารและนักวางแผนจะต้องเรียนรู้ ส่วนการวางแผนเป็นศิลป์ เพราะการวางแผนเมื่อ กำหนดขึ้นแล้วการนำไปปฏิบัติหรือนำไปใช้นั้นผู้บริหารจะต้องใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ อย่างมาก เพื่อ ผลักดันให้ทรัพยากรทุกชนิดที่ต้องใช้ในแผนได้ทำงานตามหน้าที่ของมัน และในขณะเดียวกันผู้บริหาร หรือผู้ใช้แผนจะต้องผสมผสานปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้แผนทั้งแผนหรือโดย ส่วนใหญ่ของแผนสามารถดำเนินการได้โดยจะต้องพยายามปรับแผนและสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกัน ตลอดเวลา

บทสรุป

การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการเป็นกิจกรรมที่คาดหวังว่าจะต้องปฏิบัติ ซึ่งเป็นผลจากการ ค้นหาและกำหนดวิธีทำงานในอนาคตเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนด ไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานและหน่วยงานมากที่สุด เป็นกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางการกระทำไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บุคคลในองค์กรปฏิบัติตามให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือการตัดสินใจล่วงหน้าในการเลือกทางเลือกเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น วัตถุประสงค์หรือวิธีการกระทำ คือ จะทำอะไร (What) ทำไมจึงต้องทำ (Why) ใครบ้าง ที่จะเป็นผู้กระทำ (Who) จะกระทำเมื่อใด (When) จะกระทำกันที่ไหนบ้าง (Where) และจะกระทำกันอย่างไร (How) การวางแผนหมายถึง (1) การกำหนดวัตถุประสงค์ การมุ่งใจและสื่อความ การวัดผล และการพัฒนาบุคคล (2) กระบวนการบริหารที่ต่อเนื่อง ครอบคลุมถึงทุกกิจกรรม ของงานและมุ่งสู่อนาคต และวิธีการที่จำเป็นของ การทำให้การตัดสินใจก้าวหน้า และเป็นสิ่งที่จะต้องมียู่ก่อนการกระทำ ทั้งความมุ่งหมายขององค์การ หรือแผนงานคืออะไร อะไรคือวิธีการที่ดีที่สุดจะทำให้บรรลุผลสำเร็จของความมุ่งหมายนั้น ยิ่งกว่านั้นยัง เน้นอีกต่อไปว่าการวางแผนเป็นเรื่องที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง ต้องมีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ และสามารถ

ทำนาย การเปลี่ยนแปลงในอนาคตขององค์การหรือหน่วยงานโดยเลือกวิธีทำงานที่ดีที่สุด มีประสิทธิภาพมากที่สุด ให้บรรลุผลตามที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด และการวางแผนนั้นจะประกอบไปด้วย 3 ประการ คือ 1) จุดหมายปลายทาง (คืออะไร) 2) วิธีการดำเนินงาน (ทำอย่างไร) และ 3) ระยะเวลา (เสร็จสิ้นเมื่อไร)

องค์ความรู้ใหม่

กระบวนการวางแผนและการวิเคราะห์โครงสร้าง เป็นกระบวนการวางแผนเป็นศาสตร์ในการกำหนด และเป็นศิลป์ในการนำไปใช้ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจจัดสรรทรัพยากรในปัจจุบันเพื่อให้ เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในอนาคต การวางแผนมีความสำคัญและมีค่าต่อองค์การ ทั้งที่เป็น องค์การขนาดใหญ่และองค์การขนาดเล็ก โดยสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ดังนี้

1. มีการสร้างสมมติฐานในอนาคตโดยอาศัยพลังภายนอก
2. มีการกำหนดวัตถุประสงค์ระยะยาวซึ่งระบุให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายทั่วไป
3. มีการพัฒนากลยุทธ์ซึ่งจะทำให้้องค์การบรรลุถึงวัตถุประสงค์ได้ดีที่สุด
4. มีการกำหนดเป้าหมายระยะปานกลางซึ่งจะชี้เฉพาะความปรารถนา
5. มีการกำหนดรายการปฏิบัติงานเพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรมีความเหมาะสม
6. มีการสนับสนุนแผน
7. มีการปฏิบัติการกับกลุ่มข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ผลของการสนับสนุนแผนสามารถเปรียบเทียบ

ได้

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. (2550). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. ขอนแก่น : คลังนาวิทยา.
- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2557). การวิจัยประเมินผล, กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนการพิมพ์พระนคร จำกัด.
- ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. (2557). พรรคการเมืองในสหราชอาณาจักร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- เพ็ญศรี ปักกะสินัง. (2556). การจัดการโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร : วี.พรีน.
- รัตนา สายคณิต. (2556). การบริหารโครงการ: แนวทางสู่ความสำเร็จ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สิน พันธุ์พินิจ. (2555). เทคนิคการวางแผนและประเมินโครงการ Project planning and Evaluation Technique. กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์.

สุภาพร พิตาลบุตร. (2553). การวางแผนและการบริหารโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

อนิวัช แก้วจำนงค์. (2551). การจัดการเชิงกลยุทธ์. สงขลา : นำศิลป์โฆษณา.